

Factsheet kwaliteitsagenda mbo

Hieronder puntsgewijs een uitleg over de kwaliteitsagenda en wat dit precies is.

- Door het kabinet Rutte II zijn voor het eerst resultaatgerichte kwaliteitsafspraken met de mbo-instellingen gemaakt over de besteding van een extra budget bovenop de lumpsumbekostiging. Deze aanpak krijgt nu een vervolg in periode 2019-2022.
- Er is een drietal landelijke speerpunten gekozen waarop de instellingen gevraagd wordt ambities en concrete beloften te formuleren. Deze zijn in afstemming met de sector tot stand gekomen en vastgelegd in het bestuursakkoord. Een derde van het investeringsbudget dient besteed te worden aan maatregelen gericht op de landelijke speerpunten. De landelijke speerpunten worden uitgewerkt in de regionale context van de school. De landelijke speerpunten zijn:
  - Jongeren in een kwetsbare positie
  - Gelijke kansen in het onderwijs
  - Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst
- Mbo-instellingen krijgen meer ruimte om te bepalen hoe zij hun kwaliteit kunnen verbeteren. Iedere instelling kan daardoor concreet aan de slag met hun eigen specifieke regionale situatie. Zo zijn er bijvoorbeeld andere vragen in de regio dan in de randstad als het gaat om onderwijs. De vakscholen in het mbo zullen daarbij ook rekening moeten houden op de ontwikkelingen in het onderwijs op landelijk niveau. Op basis van de eigen situatie bepalen de mbo scholen waar zij zich op willen richten. Voorbeelden hiervan zijn verbetering of verandering van opleidingen aansluitend bij de behoefte op het werkgebied, professionalisering van de onderwijsteams, leven lang ontwikkelen, of een heel ander thema. Daarbij werken ze samen met belangrijke partners, zoals het bedrijfsleven, gemeenten, andere scholen, maar ook zeker met de studentenraad. Hierdoor komt er meer ruimte voor regionale initiatieven in het mbo. Er is in totaal 1,6 miljard beschikbaar voor kwaliteitsagenda's voor de periode 2019 tot en met 2022. Het gaat dus over zo'n 400 miljoen per jaar!

- Uit deze aanpak blijkt vertrouwen in het mbo onderwijs. Mbo scholen kunnen aan de slag met precies die onderwerpen waarvan zij zelf vinden dat ze er het verschil kunnen maken. Het mbo is het hart van de samenleving en arbeidsmarkt. En deze afspraken helpen de scholen om, met hun partners, het onderwijs verder te ontwikkelen, landelijk en in de regio. De professionals in de scholen, bestuurders, docenten, instructeurs en natuurlijk de studenten weten samen echt het beste hoe de kwaliteit verder omhoog kan.

- De uitgangspunten voor deze tweede versie van de kwaliteitsafspraken (nu kwaliteitsagenda genoemd) zijn samen met de sector uitgewerkt in het bestuursakkoord. Deze belangrijkste uitgangspunten zijn:
  - Elke mbo-instelling maakt één op één afspraken met de minister van OCW. Deze afspraken worden vastgelegd in de kwaliteitsagenda van de mbo-instelling.
  - De kwaliteitsagenda vloeit voort uit de strategie van de mbo-instelling, die breed gedragen wordt door interne en externe belanghebbende. Daarmee worden ook studenten en studentenraden bedoeld.
  - De kwaliteitsagenda wordt vormgegeven met de partners van mbo-instellingen en behandelt speerpunten die de mbo-instelling. Deze speerpunten zijn gericht op specifieke vraagstukken in het werkgebied. Dit kan bijvoorbeeld ook leiden tot in maatregelen op het gebied van onderwijskundige, personele en bedrijfskundige aspecten van de mbo-instelling, waarop de school hierin moet verbeteren, vernieuwen of innoveren.
  - De kwaliteitsagenda is ambitieus, duurzaam, deels resultaatafhankelijk, vertaald in concrete beloftes en uitvoerbaar binnen de planperiode van vier jaar. Deze plannen moeten SMART geformuleerde ambities zijn. SMART staat voor:
    - Specifiek
    - Meetbaar
    - Acceptabel
    - Realistisch
    - Tijdsgebonden

- De kwaliteitsagenda sluit aan op het financiële management van de mbo-instelling. De verantwoording daarvan vindt plaats in de jaarverslaggeving.
- Ten opzichte van de huidige Regeling kwaliteitsafspraken mbo wordt er met de nieuwe regeling in verschillende opzichten een nieuwe koers ingezet:
  - Er komt meer ruimte voor regionale verschillen en eigen invulling van ambities door de instellingen. Twee-derde van het beschikbare budget mag de instelling inzetten voor zelf gekozen prioriteiten. Voorwaarde daarbij is wel dat de gekozen koers breed draagvlak heeft binnen de eigen organisatie. Dit betekent dat studenten en studentenraden achter de plannen moeten staan. Daarnaast moeten de externe belanghebbende in haar werkgebied het hier ook mee eens zijn. Een derde van het budget wordt besteedt aan de drie landelijke speerpunten.
  - Het aandeel resultaatafhankelijke middelen wordt gehalveerd van circa 50% in de huidige afspraken naar circa 25% in de nieuwe aanpak. 75% van het budget ontvangen de instelling als investeringsbudget als het kwaliteitsplan is goedgekeurd. 25% is resultaatafhankelijk en ontvangt de instellingen als de gestelde doelen in voldoende zijn behaald. Het resultaatafhankelijke deel zal bovendien uitgekeerd worden op basis van de ambities die door de scholen en haar partners worden geformuleerd.
- De beoordeling van de kwaliteitsagenda's vraagt om specifieke expertise. Daarom wordt een landelijke onafhankelijke commissie kwaliteitsafspraken mbo ingesteld. Deze commissie heeft een aantal taken:
  - De commissie beoordeelt de kwaliteitsagenda 2019-2022 per mbo-instelling, als dit nodig is gebeurt wordt er een gesprek gevoerd met de instelling. Vervolgens adviseert de commissie de minister over goedkeuring daarvan;
  - De commissie beoordeelt de tussentijdse resultaten. Dit gebeurt mede op basis van een gesprek met de instelling. Vervolgens adviseert de commissie de minister over toekenning van het resultaatafhankelijke budget;
  - De commissie komt tot een eindbeoordeling. Deze is gebaseerd op de vergelijking van de resultaten met ambities verwoord in de kwaliteitsagenda,

ook hierover wordt er een gesprek gevoerd met de opleiding. Vervolgens adviseert de commissie de minister over de toekenning van het resultaatafhankelijke budget;

- De commissie adviseert de minister over de aanpassingen die nodig zijn bij de kwaliteitsagenda van een instelling die daartoe een verzoek heeft ingediend; en
- De commissie stelt een rapportage op met een landelijk beeld van de voortgang en/of resultaten van de kwaliteitsafspraken op drie momenten. Deze momenten zijn na de beoordeling van de kwaliteitsagenda's, halverwege en na de eindbeoordeling.

De commissie adviseert de minister, waarna de minister besluit of de kwaliteitsagenda dan wel de (tussentijdse) realisatie daarvan voldoende is. Dit bepaalt of de aanvullende geld wordt gegeven aan de scholen.

- Voor de AOC's geldt de aanvullende afspraak dat zij in hun kwaliteitsagenda duidelijk aangeven hoe zij rekening houden met onderlinge samenwerking tussen AOC's en samenwerking met ROC's en vakinstellingen.

Kwaliteitsafspraken MBO 2019 tot en met 2022	
Thema's	<p>Veel ruimte voor regionale thema's. Drie landelijk vastgestelde thema's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jongeren in een kwetsbare positie 2. Gelijke kansen in het onderwijs 3. Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst
Ruimte voor eigen doelstellingen	Ja, twee-derde van het budget is te besteden aan eigen doelstellingen.
Afstemming interne/externe stakeholders	Vereist is dat de kwaliteitsagenda wordt gedragen door interne stakeholders en dat externe stakeholders actief worden betrokken bij het opstellen en de uitvoering van de kwaliteitsagenda.
Beoordeling	<p>Onafhankelijke commissie: 3 toetsmomenten: plan, midtermreview, eindbeoordeling.</p> <p><i>Beoordeling voor alle instellingen op zelfde moment. Integrale beoordeling van gehele kwaliteitsagenda en voorgang van de uitvoering. De beoogde resultaten moeten voldoende meetbaar en/of merkbaar en toetsbaar geformuleerd zijn.</i></p>
Omvang budget	Circa €400 miljoen per jaar

Kwaliteitsafspraken MBO 2019 tot en met 2022	
Financiële prikkel	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bij onvoldoende plan - na een herkansing - krijgt instelling geen geld uit het budget voor de kwaliteitsafspraken. ○ 25% van het budget is resultaatafhankelijk (400 mln. in de periode 2019-2022)
Verdeel-systematiek	<p>Uniforme verdeelsystematiek</p> <p>Voor investeringsdeel: 2/3 op basis van lumpsum, 1/3 op basis van aantal studenten mbo niveau 2</p> <p>Voor resultaatafhankelijk op basis van lumpsum.</p>
Aansluiting reguliere processen	<p>Uniforme planning die aansluit bij planning en control cyclus van de instelling. Kwaliteitsagenda's vloeien voort uit de strategische plannen van de instellingen.</p> <p>Verantwoording via jaarverslag, integrale beoordeling</p>
Landelijke rapportages	Door Commissie na planbeoordeling, midterm review en eindbeoordeling